

รายการอ้างอิง

1. นิจศิริ เรืองรังษี และ พยอมน ตันติวัดณ์. พืชสมุนไพร. พิมพ์ครั้งที่ 1. ภาควิชาเภสัชเวช. คณะเภสัชศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ตุลาคม 2532. หน้า 94-95
2. นันทวัน บุญยะประภัศร, บรรณธิการ. ก้าวไปกับสมุนไพร. เล่ม 1. ศูนย์ข้อมูลสมุนไพร. คณะเภสัชศาสตร์. มหิดล. กรมป่าไม้, (ม.ป.ป.). หน้า 91-115
3. ถนอมศรี วงศ์รัตนสถิตย์. ยาและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ. ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย. คณะเภสัชศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534. หน้า 260-261
4. พเยาว์ เหมือนวงษ์ญาติ. คู่มือการใช้สมุนไพร. พิมพ์ครั้งที่ 4. ชุดแนะแนวสุขภาพประชาชน. สำนักพิมพ์เมดิคัล มีเดีย, 2532. หน้า 128
5. สมพร (ภูதியานันต์) หิรัญรามเดช. สมุนไพรใกล้ตัว ตอนที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. คณะเภสัชศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 12 กรกฎาคม 2525. หน้า 100-101
6. พเยาว์ เหมือนวงษ์ญาติ. น้ำสมุนไพร : การเตรียมน้ำดื่มจากพืชที่มีสรรพคุณทางยาและมีคุณค่าทางอาหาร. พิมพ์ครั้งที่ 1. ชุดแนะแนวสุขภาพประชาชน. สำนักพิมพ์เมดิคัล มีเดีย, 2534. หน้า 40-41
7. ก่องกานดา ชยามฤต. สมุนไพรไทย ตอนที่ 4. พิมพ์ครั้งที่ 1. ห.จ.ก.ชุดิมาการพิมพ์ ถนนพหลโยธิน พญาไท:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ธันวาคม 2528. หน้า 399-400
8. พยอมน ตันติวัดณ์. สมุนไพร. พิมพ์ครั้งที่ 2. สมาคมสมุนไพรแห่งประเทศไทย, ตุลาคม 2521: 36-37
9. วิทย์ เทียงบุรณธรรม. พจนานุกรมสมุนไพรไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์: 2531. หน้า 188-189
10. อรอนงค์ กังสดาลอำไพ. กรดไขมันไม่อิ่มตัวลดคอเลสเตอรอลในเลือดได้อย่างไร. ไทยเภสัชสาร. วารสารของคณะเภสัชศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2(เม.ย. - มิ.ย. 2529): หน้า 119-120
11. วันดี กฤษณพันธ์, บรรณธิการ. ยาและผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2536. หน้า 260-261
12. สุรัชฎา สิงห์ชูวงศ์. การสกัดและการทำแห้งเซนโนไซด์จากใบมะขามแขก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527

13. Coulson, J.M. and Richardson, J.F. Chemical Engineering. Vol. 2 , PP. 278-314, 602-616, Pergamon Press, Oxford, 1968.
14. Riebliy, P.W., Walker, G.C. Extraction and Extractives in Remington's Pharmaceutical Science (osol, A. ed.) 15th ed., PP.1509-1522, Mack Publishing Company, Easton, Pensilvania, 1975.
15. มาลี บรรจบ. แนวทางการพัฒนาการผลิตยาจากสมุนไพร . กองวิจัยและพัฒนาสมุนไพร. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, 2534. หน้า26-40
16. Mc Cormick, P.Y., Drying in Encyclopedia of Chemical Technology (Kirk Othmer ed.). Vol.8. 3rd ed., PP. 75-113, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1980
17. Treybal, R.E. Mass-transfer Operations, 3rd ed., PP.655-763, McGraw Hill, Inc., Tokyo, 1980.
18. Masters,K., Spray Drying Handbook, 3rd ed., JohnWiley & Sons, Inc., New York, 1979.
19. Hall, C.W. and Hedrick, T.I., Spray Drying in Drying Milk and Milk Products, PP. 59-93. Thee AVI Publishing Company, Inc., Westpert, Connecticut, 1966.
20. Leniger, H.a. and Beverloo, W.A. Food Process Engineering. pp.460-464,500-520 D.Reidel Publishing Company,Boston,1975.
21. Marshall, W.R. and Seltzer , E., "Principles of Spray Drying Part I and Part II" Chemical Engineering Progress 46(10,11), 501-508, 575-584, 1950.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ปริมาณกรดไลโนเลอิกในสารสกัดดอกคำฝอย ด้วยตัวทำละลาย น้ำ เฮกเซน เอธานอลความเข้มข้นร้อยละ 50 และ 95 โดยน้ำหนัก และตัวอย่างดอกคำฝอยด้วย เอธานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 โดยน้ำหนัก ปริมาตร 500 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 78 องศาเซลเซียส เวลา 15, 30, 60 และ 120 นาที วิเคราะห์ด้วยเครื่องวิเคราะห์ Gas Chromatography (G.C.) ตัวอย่างสารสกัดที่ทำการวิเคราะห์ แสดงข้อมูลในตารางที่ ก.1 และตารางที่ ก.2

ตารางที่ ก.1 ข้อมูลตัวอย่างสารสกัดดอกคำฝอยในเครื่อง Soxhlet Apparatus ด้วยตัวทำละลาย เอธานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 (A1) น้ำ (A2) เอธานอลความเข้มข้นร้อยละ 50 (A3) และเฮกเซน (A4)

ตัวอย่างสารสกัด	นน.ดอกคำฝอยแห้ง (g)	นน.สารสกัด (g)	กรัมสารสกัด/ 100 กรัมดอกคำฝอย
A1	7.0008	2.799	39.99
A2	7.0012	3.254	46.48
A3	7.0004	3.024	43.19
A4	7.0003	0.645	9.21

ตารางที่ ก.2 ข้อมูลตัวอย่างสารสกัดดอกคำฝอยในเครื่องสกัดแบบ batch ระดับปฏิบัติการ ด้วย เอธานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 โดยน้ำหนัก ปริมาตร 500 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 78 องศาเซลเซียส เวลา 15 นาที(A5) 30 นาที(A6) 60 นาที(A7) และ 120 นาที (A8)

ตัวอย่างสารสกัด	นน.ดอกคำฝอยแห้ง (g)	นน.สารสกัด (g)	กรัมสารสกัด/ 100 กรัมดอกคำฝอย
A5	5.0061	1.439	28.74
A6	5.0021	1.690	33.78
A7	5.0065	1.769	35.34
A8	5.0017	1.861	37.21

การวิเคราะห์ตัวอย่างเป็นการวิเคราะห์กรดไขมัน ต้องนำตัวอย่างไปทำ Esterification ก่อน มีขั้นตอนการทำดังนี้

การทำ Esterification

1. ทำการเจือจางสารสกัดอัตราส่วน 1:10 ด้วย เฮกเซน (ถ้าสารสกัดที่ได้มีลักษณะ กิ่งแข็งกึ่งเหลว ซึ่งประมาณ 30-40 mg ใสในขวดไม่ต้องเจือจาง)
2. บีบเปิดสารสกัดจากข้อ 1 มา 0.1ml ใสในขวด reaction vial ขนาด 30 ml แล้วเติม 5 ml ของ 5% Acetyl Chloride ใน Methanol (นำ methanol ใสในบีกเกอร์ที่แช่น้ำแข็ง แล้วค่อย ๆ เติม Acetyl Chloride ลงไป) และเติม internal standard (C 19:0 2000 ppm) 0.2 ml ผสมให้เข้ากัน แล้วปิดฝาขวด reaction vial ภายใต้อากาศไนโตรเจน
3. นำไปต้มโดยให้ความร้อน 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น
4. นำสารละลายในข้อ 3 มาแบ่งใส่หลอดขนาด 10 ml 2 หลอด เติมแต่ละหลอด ด้วย 6% Potassium Carbonate 3 ml และเฮกเซน 3 ml นำไป centrifuge 4000 rpm 5 นาที
5. ดูดสารละลายชั้นเฮกเซน ที่ได้ไปกรองผ่านไซเดียมซัลเฟต (อบที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส 20 ชั่วโมง) แล้วนำไประเหยด้วยเครื่อง Evaporatory จนแห้งแล้วเติมเฮกเซน 1 ml นำไปฉีดในเครื่อง G.C.

ภาวะเครื่อง Gas Chromatography

injector temperature 250 °C

detector temperature 300 °C

column temperature 180 °C 4 min $\xrightarrow{5^{\circ}\text{C}/\text{min}}$ 200 °C 65 min $\xrightarrow{10^{\circ}\text{C}/\text{min}}$ 220 °C 15 min

inject volumn 1 μ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ก.3 ผลวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน (mg / g oil) ของตัวอย่างสารสกัดดอกคำฝอย ด้วยเอทานอลร้อยละ 95 (A1) น้ำ (A2) เอทานอลร้อยละ 50 (A3) และเฮกเซน (A4) ด้วยเครื่อง Gas Chromatography (G.C.)

ตัวอย่างสารสกัด	นน.รวมกรดไขมัน/นน.สารสกัด (mg/g)	นน.กรดไลโนเลอิก/นน.สารสกัด (mg/g)
A1	614.80	106.20
A2	44.20	0.00
A3	75.20	19.40
A4	778.80	170.60

ตารางที่ ก.4 ผลวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน (mg/g oil) ของตัวอย่างสารสกัดดอกคำฝอยด้วยเอทานอลร้อยละ 95 โดยน้ำหนัก ปริมาตร 500 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 78 องศาเซลเซียส เวลา 15 นาที(A5) 30 นาที(A6) 60 นาที(A7) และ 120 นาที(A8) ด้วยเครื่อง Gas Chromatography(G.C.)

ตัวอย่างสารสกัด	นน.รวมกรดไขมัน/นน.สารสกัด (mg/g)	นน.กรดไลโนเลอิก/นน.สารสกัด (mg/g)
A5	441.47	94.29
A6	566.72	113.48
A7	535.37	109.75
A8	526.53	107.37

หมายเหตุ : ในการวิเคราะห์จะใช้ C 19:0 เป็นสาร internal standard

ตารางที่ ก.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร standard1

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 11-16-85 08:55:02 Printed : 11-16-85 13:16
 GC Method : 0

Sample # : 1 Channel : Channel #1
 Sample ID : flostd Chromatogram : flostd
 Analysis Type : Calibration Calc. Method : Internal STD

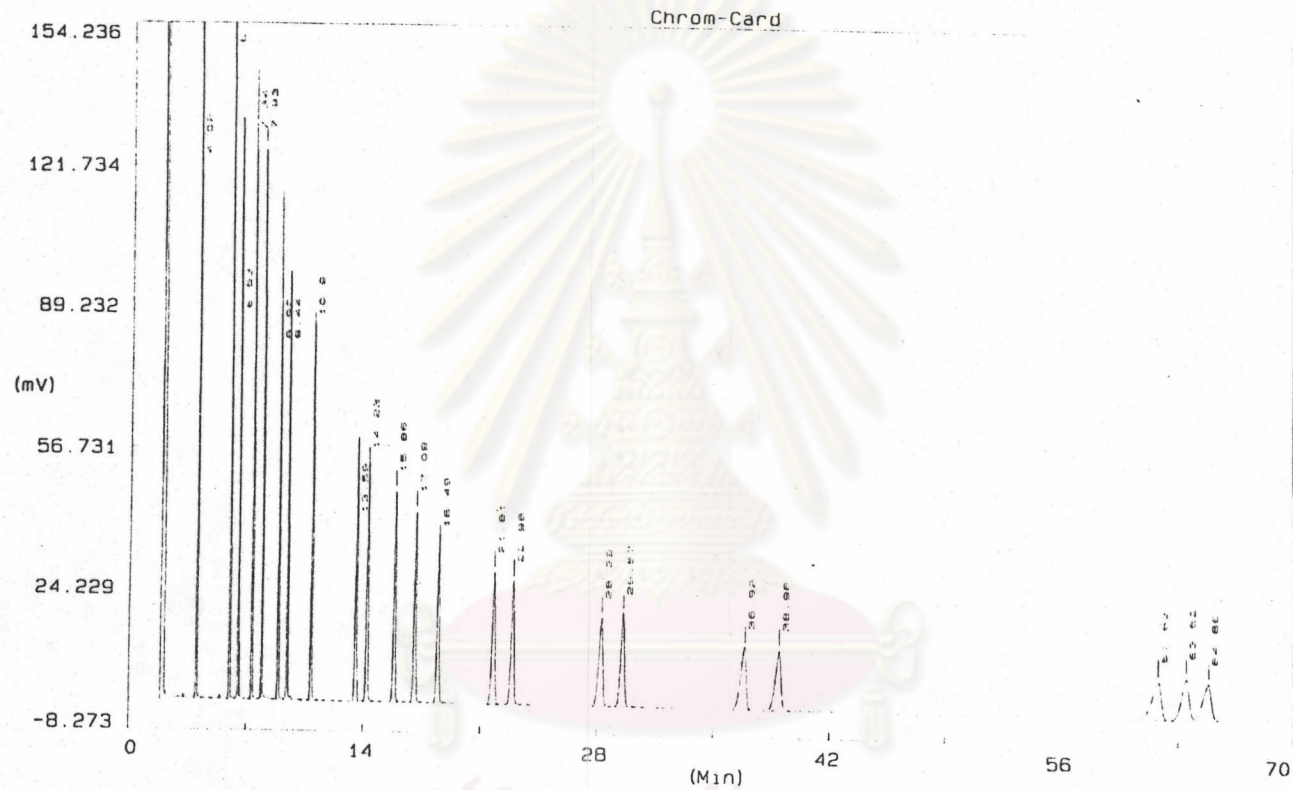
Calib. method : using 'Response Factors'

I.S.

1.0000

Retention Time (Min)	Ret. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
4.01	0.367	4387707	12: 0	5.306
5.46	0.500	27787		0.034
6.04	0.553	4484451	14: 0	5.423
6.53	0.597	3881852	14: 1	4.694
7.35	0.673	4500591	15: 0	5.442
7.93	0.726	3944437	15: 1	4.770
8.94	0.819	4434567	16: 0	5.362
9.47	0.867	3982046	16: 1	4.815
10.92	1.000	4365033	17: 0	5.278
13.58	1.243	4043891	18: 0	4.890
14.26	1.305	3682652	18: 1	4.453
15.85	1.451	3641038	18: 2	4.403
17.11	1.566	3627137	19: 0	4.386
18.46	1.690	3447620	18: 3	4.169
21.80	1.996	3698528	20: 0	4.472
22.96	2.102	3488216	20: 1	4.218
26.20	2.398	16639		0.020
28.27	2.588	3527366	21: 0	4.265
29.58	2.708	3349719	20: 4	4.050
36.88	3.376	3379688	22: 0	4.087
38.96	3.566	3208317	22: 1	3.879
53.84	4.929	25451		0.031
61.87	5.664	3334716	24: 0	4.032
63.51	5.814	3045706	22: 6	3.683
64.86	5.938	3175434	24: 1	3.840

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Sample : flostd
 Analysed : 16-11-85 08:55:02
 Filename : FLOSTD.DAT
 Printed : 11-16-1985 13:11:34

รูปที่ ก.1 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร standard1

ตารางที่ ก.6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A1

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 11-16-85 10:13:26 Printed : 11-16-85 13:24
 GC Method : 0

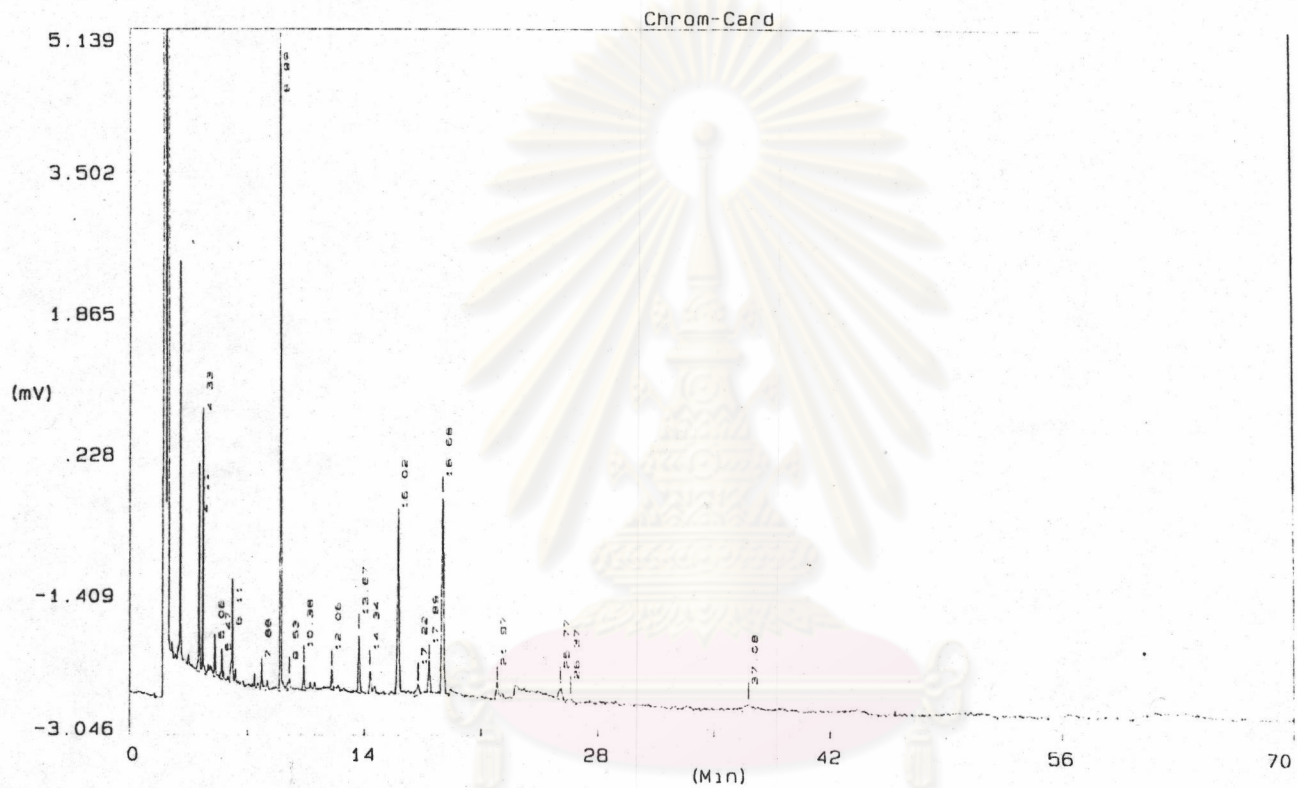
Sample # : 1 Channel : Channel #1
 Sample ID : flowerA1 Chromatogram : flowerA1
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Time reference peak not located !!!
 !!! Warning Peak Identification Error !!!
 !!! Warning Internal Standard not located !!!

S.A.	I.S.	X.F.			
1.0000	1.0000	1.0000			
Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %	
4.12	0.000	59676		5.815	
4.34	0.000	72502		7.064	
5.07	0.000	16569		1.614	
5.48	0.000	11406		1.111	
6.11	0.000	41960		4.088	
7.89	0.000	10914	15:1	1.063	
8.99	0.000	274432	16:0	26.740	
9.53	0.000	9463	16:1	0.922	
10.39	0.000	13676		1.333	
12.06	0.000	13172		1.283	
13.68	0.000	40843	18:0	3.980	
14.35	0.000	18767	18:1	1.829	
16.02	0.000	144393	18:2	14.068	
17.23	0.000	10857	19:0	1.058	
17.89	0.000	24535		2.391	
18.68	0.000	199105		19.400	
21.98	0.000	16964	20:0	1.653	
25.78	0.000	16032		1.562	
26.38	0.000	8754		0.853	
37.08	0.000	22288	22:0	2.172	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Sample : flowerA1
 Analysed : 16-11-85 10: 13: 26

Filename : flowerA1.DAT
 Printed : 11-16-1985 13: 23: 06

รูปที่ ก.2 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A1

ตารางที่ ก.7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร standard2

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 11-28-85 08:19:09 Printed : 11-28-85 17:38
 GC Method : 0

Sample # : 1 Channel : Channel #1
 Sample ID : flowstd2 Chromatogram : flowstd2
 Analysis Type : Calibration Calc. Method : Internal STD

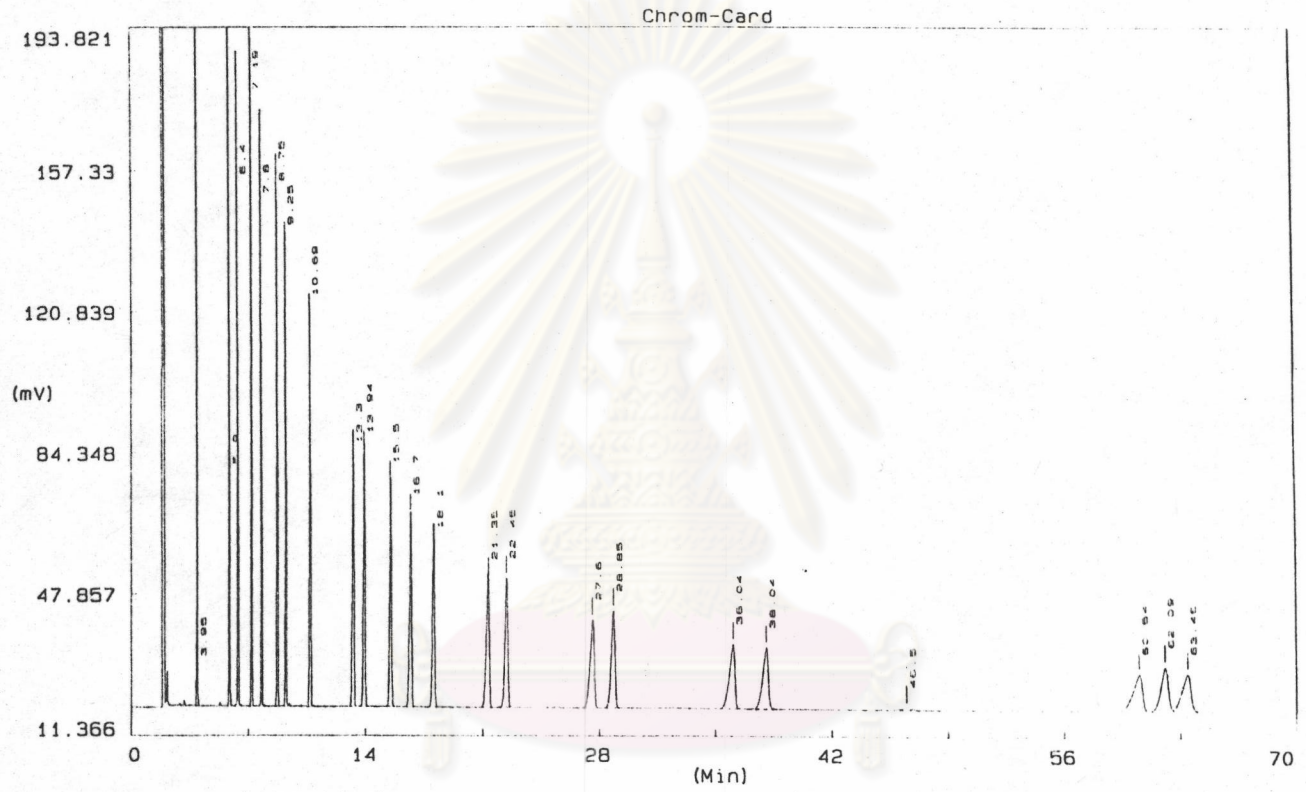
Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Peak Identification Error !!!

I.S.

1.0000

Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
3.92	0.365	5609351	18:0	5.682
5.32	0.496	35619		0.036
5.88	0.548	5656947	14:0	5.731
6.39	0.596	4799857	14:1	4.862
7.23	0.674	5513444	15:0	5.585
7.79	0.726	4772797	15:1	4.835
8.77	0.817	5366057	16:0	5.436
9.29	0.865	4689779	16:1	4.751
10.73	1.000	5144026	17:0	5.211
13.30	1.239	4853252	18:0	4.916
13.95	1.300	4389050	18:1	4.446
15.54	1.448	4364459	18:2	4.421
16.71	1.557	4481625	19:0	4.540
18.06	1.683	4147898	18:3	4.202
21.33	1.987	4308690	20:0	4.365
22.45	2.091	4077033	20:1	4.130
24.31	2.265	10122		0.010
25.53	2.378	34798		0.035
27.63	2.574	4036290	21:0	4.089
28.84	2.687	3890790	20:4	3.941
34.11	3.178	8053		0.008
36.07	3.361	3863056	22:0	3.913
38.08	3.548	3704798	22:1	3.753
42.23	3.935	11476		0.012
46.53	4.335	263150		0.267
52.73	4.913	27787		0.028
60.57	5.643	3645356	24:0	3.693
62.11	5.787	3482594	22:6	3.528
63.47	5.913	3526056	24:1	3.572

Sample : flowstd2
 Analysed : 28-11-85 08: 19: 09

Filename : FLOWSTD2.DAT
 Printed : 11-28-1985 17: 30: 21

รูปที่ ก.3 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร standard2

ตารางที่ ก.8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A2

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 11-28-85 09:33:53 Printed : 11-28-85 17:36
 GC Method : 0

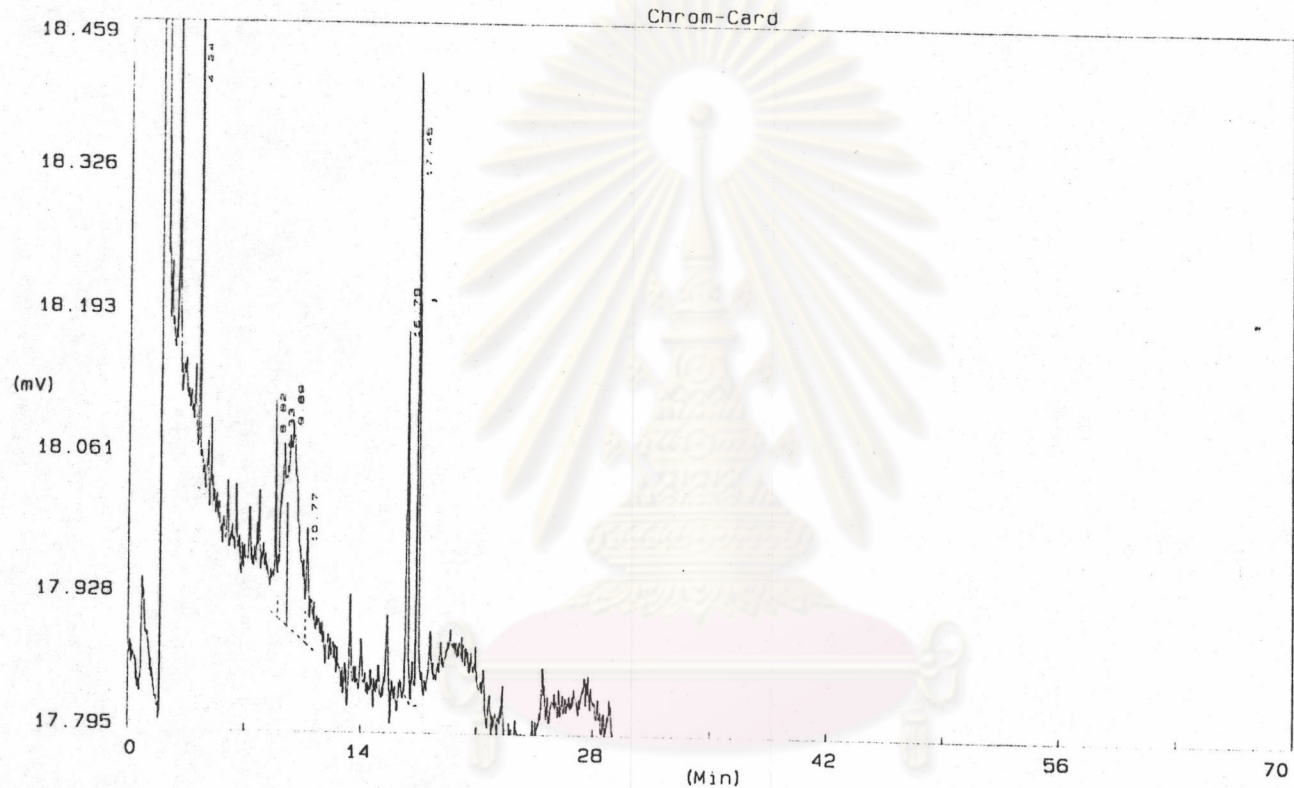
Sample # : 2 Channel : Channel #1
 Sample ID : flowerA2 Chromatogram : flowerA2
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Peak Identification Error !!!

S.A.	I.S.	X.F.			
1.0000	1.0000	1.0000			
Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %	
4.25	0.394	30787	11:0	13.505	
8.82	0.818	12089	16:0	5.303	
9.33	0.866	34050	16:1	14.936	
9.89	0.918	71663		31.435	
10.78	1.000	10733	17:0	4.708	
16.80	1.558	23689	19:0	10.391	
17.45	1.619	44959	18:0	19.722	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Sample : flowerA2
 Analysed : 28-11-85 09: 33: 53

Filename : FLOWERA2.DAT
 Printed : 11-29-1985 10: 32: 10

รูปที่ ๓.๔ โคโรมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A2

ตารางที่ ก.9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A3

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 11-28-85 13:25:02 Printed : 11-28-85 17:38
 GC Method : 0

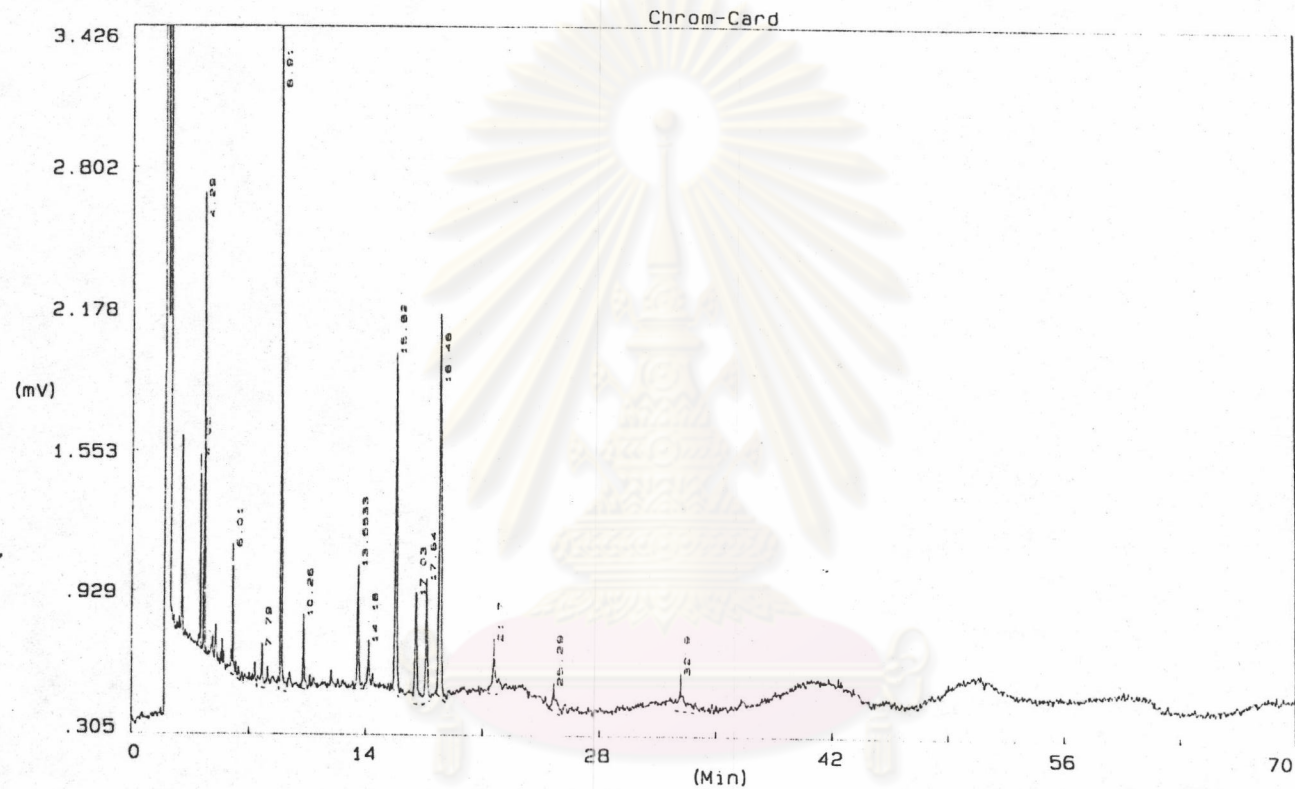
Sample # : 2 Channel : Channel #1
 Sample ID : A3flower Chromatogram : A3flower
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Time reference peak not located !!!
 !!! Warning Peak Identification Error !!!
 !!! Warning Internal Standard not located !!!

S.A.	I.S.	X.F.	Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
1.0000	1.0000	1.0000	4.06	0.000	15917		2.386
			4.29	0.000	42632		6.390
			6.02	0.000	18632		2.793
			7.79	0.000	8119		1.217
			8.91	0.000	156043		23.388
			10.27	0.000	11158		1.672
			13.53	0.000	30483		4.569
			14.19	0.000	8848		1.326
			15.82	0.000	105045		15.745
			17.03	0.000	42927		6.434
			17.64	0.000	36786		5.514
			18.48	0.000	144932		21.723
			21.70	0.000	17729		2.657
			25.29	0.000	9786		1.467
			32.90	0.000	18145		2.720

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Sample : A3flower
 Analysed : 28-11-85 13: 25: 02

Filename : A3FLOWER.DAT
 Printed : 11-28-1985 17: 29: 40

รูปที่ ก.5 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A3

ตารางที่ ก.10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร standard3

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 11-30-85 15:26:43 Printed : 12-01-85 15:39
 GC Method : 0

Sample # : 8 Channel : Channel #1
 Sample ID : 231195st Chromatogram : 231195st
 Analysis Type : Calibration Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

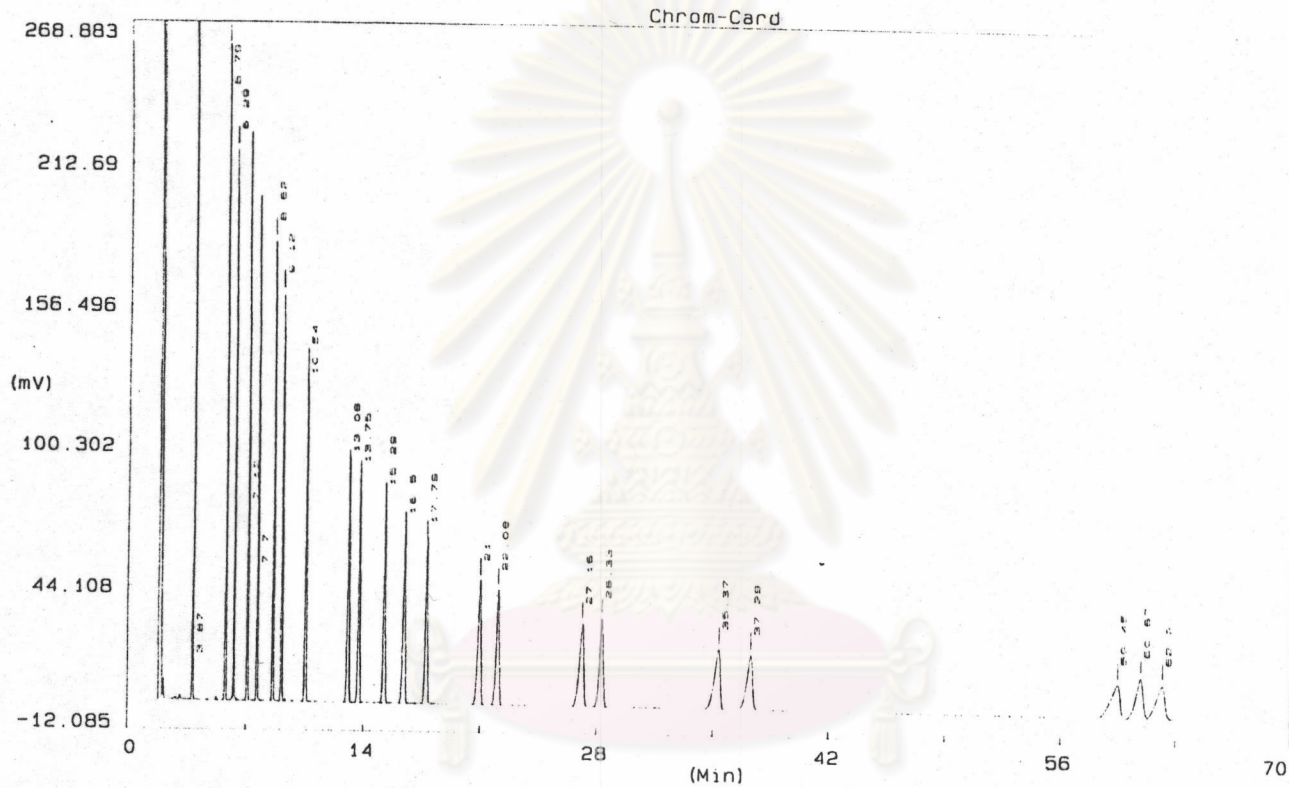
!!! Warning Peak Identification Error !!!

I.S.

1.0000

Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
3.85	0.365	7300465	12: 0	5.337
5.25	0.498	43601		0.032
5.90	0.550	7487831	14: 0	5.474
6.30	0.597	6372444	14: 1	4.659
7.10	0.673	7358531	15: 0	5.379
7.70	0.730	6401551	15: 1	4.680
8.65	0.820	7256067	16: 0	5.305
9.15	0.867	6345817	16: 1	4.639
10.55	1.000	7025738	17: 0	5.136
13.10	1.242	6763181	18: 0	4.944
13.75	1.303	6010275	18: 1	4.394
15.30	1.450	6015275	18: 2	4.397
16.50	1.564	6490677	19: 0	4.745
17.80	1.687	5726572	19: 1	4.186
21.00	1.991	6261547	20: 0	4.578
22.10	2.095	5632387	20: 1	4.118
25.10	2.379	41685		0.030
27.15	2.573	6001133	21: 0	4.387
28.35	2.687	5458078	20: 4	3.990
35.35	3.351	5821972	22: 0	4.256
37.30	3.536	5308134	22: 1	3.881
51.65	4.896	42393		0.031
59.45	5.635	5587978	24: 0	4.085
60.85	5.768	5004654	22: 6	3.659
62.20	5.896	5031481	24: 1	3.678

ศูนย์วิทยาศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Sample : 231195st
 Analysed : 30-11-85 15:26:43

Filename : 231195ST.DAI
 Printed : 12-01-1985 15:26:03

รูปที่ ๓.๖ โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร standard3

ตารางที่ ก.11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A4

Chrom-Card Custom Report

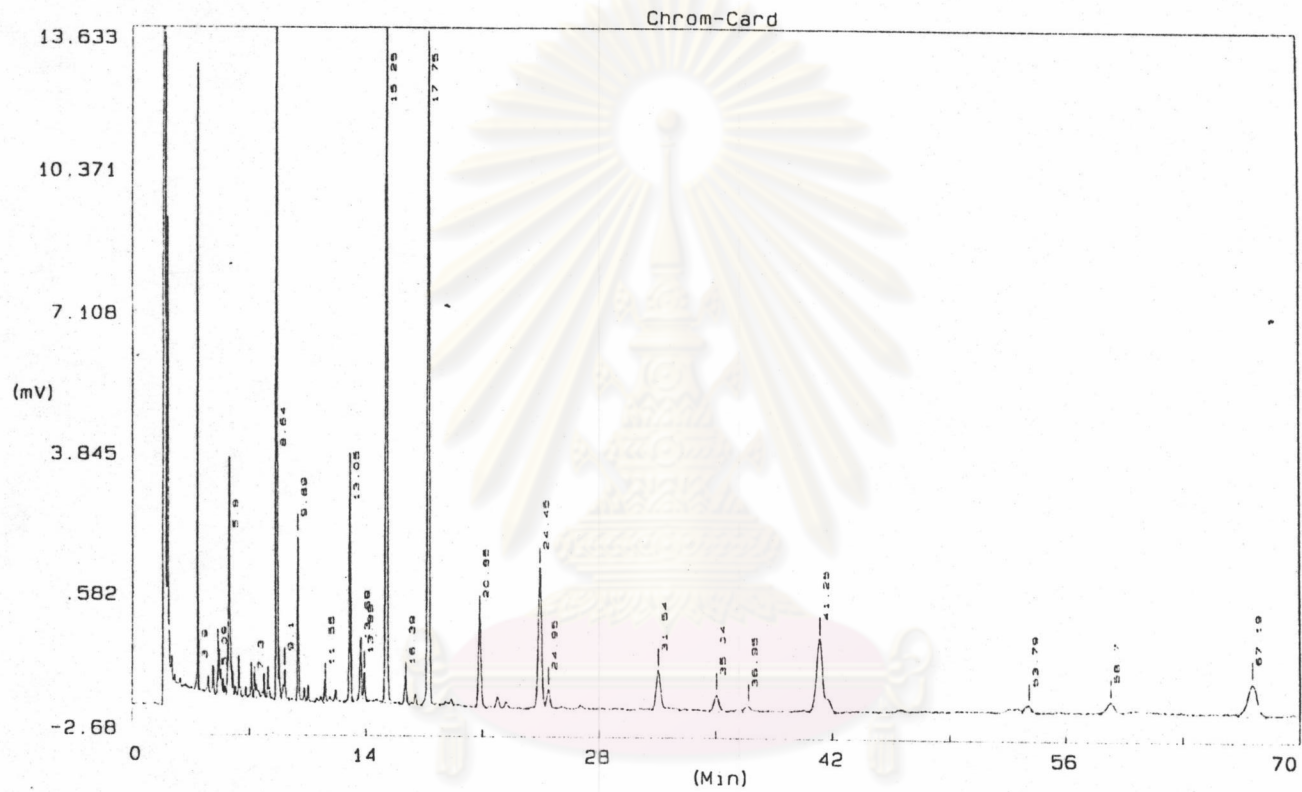
Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 11-30-85 16:43:31 Printed : 12-01-85 15:39
 GC Method : 0

Sample # : 9 Channel : Channel #1
 Sample ID : flowerA4 Chromatogram : flowerA4
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Peak Identification Error !!!

S.A.	I.S.	X.F.			
1.0000	1.0000	1.0000			
Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %	
3.90	0.370	308618	14:0	3.946	
4.80	0.455	34147		0.437	
5.10	0.483	106378		1.360	
5.80	0.550	233784	14:0	2.989	
6.35	0.602	32014	14:1	0.409	
7.10	0.673	24528	15:0	0.314	
7.30	0.692	37132		0.475	
7.85	0.744	22651	15:1	0.290	
8.10	0.768	33650		0.430	
8.65	0.820	1503511	16:0	19.222	
9.10	0.863	50759	16:1	0.649	
9.90	0.938	186752		2.388	
10.55	1.000	20818	17:0	0.266	
11.55	1.095	35296		0.451	
12.20	1.156	22905		0.293	
13.05	1.237	341296	18:0	4.363	
13.70	1.299	99580	18:1	1.273	
13.90	1.318	41284		0.528	
15.25	1.445	1178221	18:2	15.063	
16.40	1.555	55236	19:0	0.706	
16.95	1.607	18942		0.242	
17.75	1.682	1305860	19:1	16.695	
20.85	1.976	229184	20:0	2.930	
21.90	2.076	31625	20:1	0.404	
22.40	2.123	18515		0.237	
24.45	2.318	465898		5.956	
24.95	2.365	61164		0.782	
31.55	2.991	191129		2.444	
35.05	3.322	85929	22:0	1.099	

Sample : flowerA4
 Analysed : 30-11-85 16: 43: 31

Filename : FLOWERA4.DAT
 Printed : 12-01-1985 15: 12: 03

รูปที่ ก.7 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A4

ตารางที่ ก.12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร standard

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 05-02-86 10:27:01 Printed : 05-03-86 09:07
 GC Method : 0

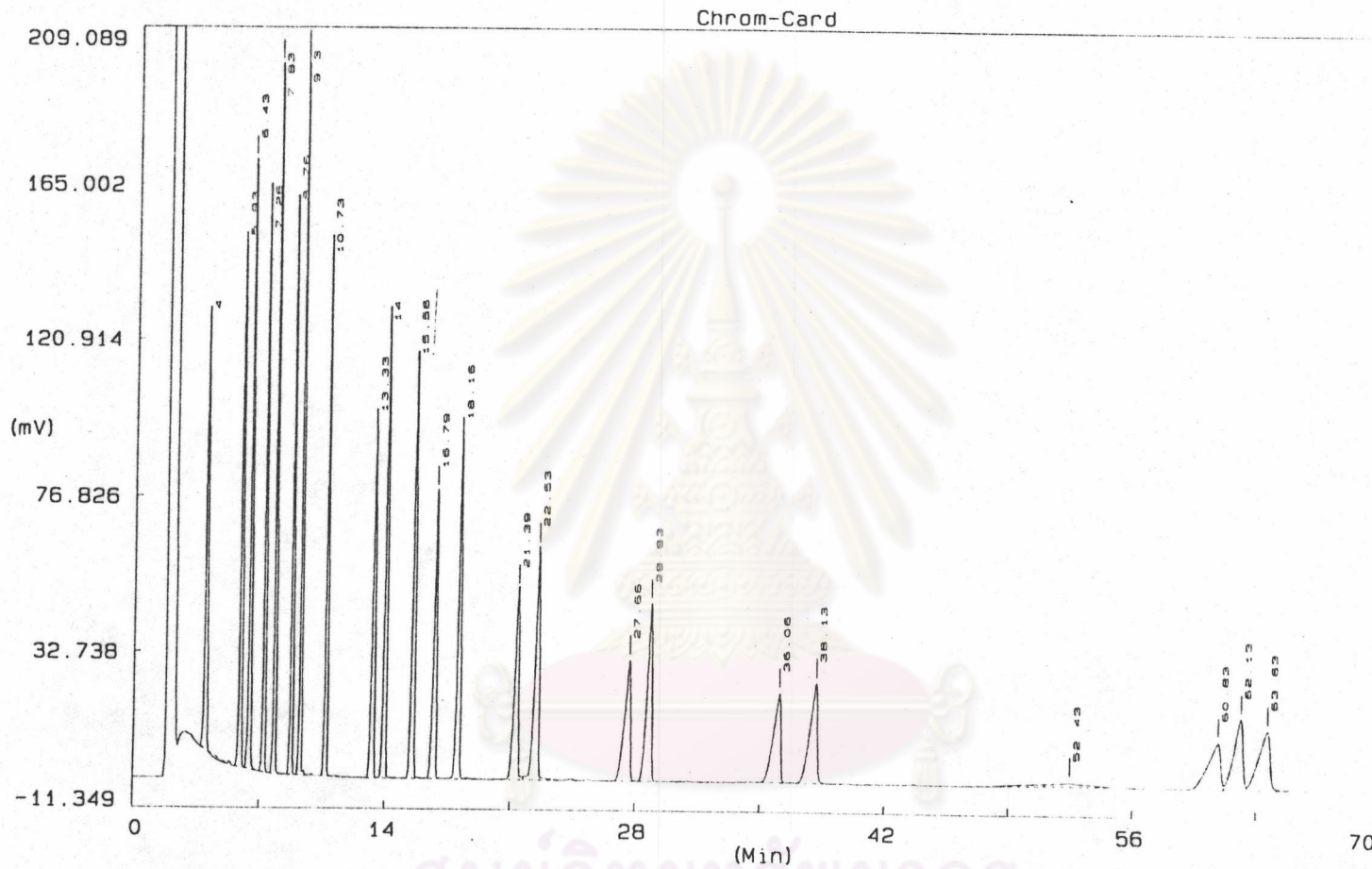
Sample # : 1 Channel : Channel #1
 Sample ID : fastd Chromatogram : fastd
 Analysis Type : Calibration Caic. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

I.S.

 1.0000

Retention Time (Min)	Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
4.00	0.372	10443009	12: 0	4.695
5.35	0.498	84287		0.038
5.95	0.553	11570753	14: 0	5.202
6.45	0.600	12431495	14: 1	5.589
7.25	0.674	11465821	15: 0	5.155
7.85	0.730	12698088	15: 1	5.709
8.80	0.819	11165530	16: 0	5.020
9.30	0.865	12633140	16: 1	5.680
9.95	0.926	24714		0.011
10.75	1.000	10628032	17: 0	4.778
13.35	1.242	9854450	18: 0	4.430
14.00	1.302	11577231	18: 1	5.205
15.55	1.447	11491023	18: 2	5.166
16.80	1.563	9186753	19: 0	4.130
18.15	1.688	10740082	18: 3	4.828
18.65	1.735	29296		0.013
21.40	1.991	8708506	20: 0	3.915
22.50	2.093	10633323	20: 1	4.780
24.45	2.274	72044		0.032
25.40	2.363	46380		0.021
27.65	2.572	7748568	21: 0	3.484
28.85	2.684	9212592	20: 4	4.142
33.95	3.158	18402		0.008
34.55	3.214	90280		0.041
36.05	3.353	7449489	22: 0	3.349
36.75	3.419	16623		0.007
38.10	3.544	8407218	22: 1	3.780
39.80	3.702	21755		0.010
43.65	4.060	48522		0.022
52.45	4.879	2653548		1.193
55.15	5.130	33858		0.015

Sample : fastd
 Analysed : 02-05-86 10:27:01

Filename : FASTD.DAT
 Printed : 05-03-1986 08:41:45

รูปที่ ก.8 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร standard

ตารางที่ ก.13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A5

Chrom-Card Custom Report

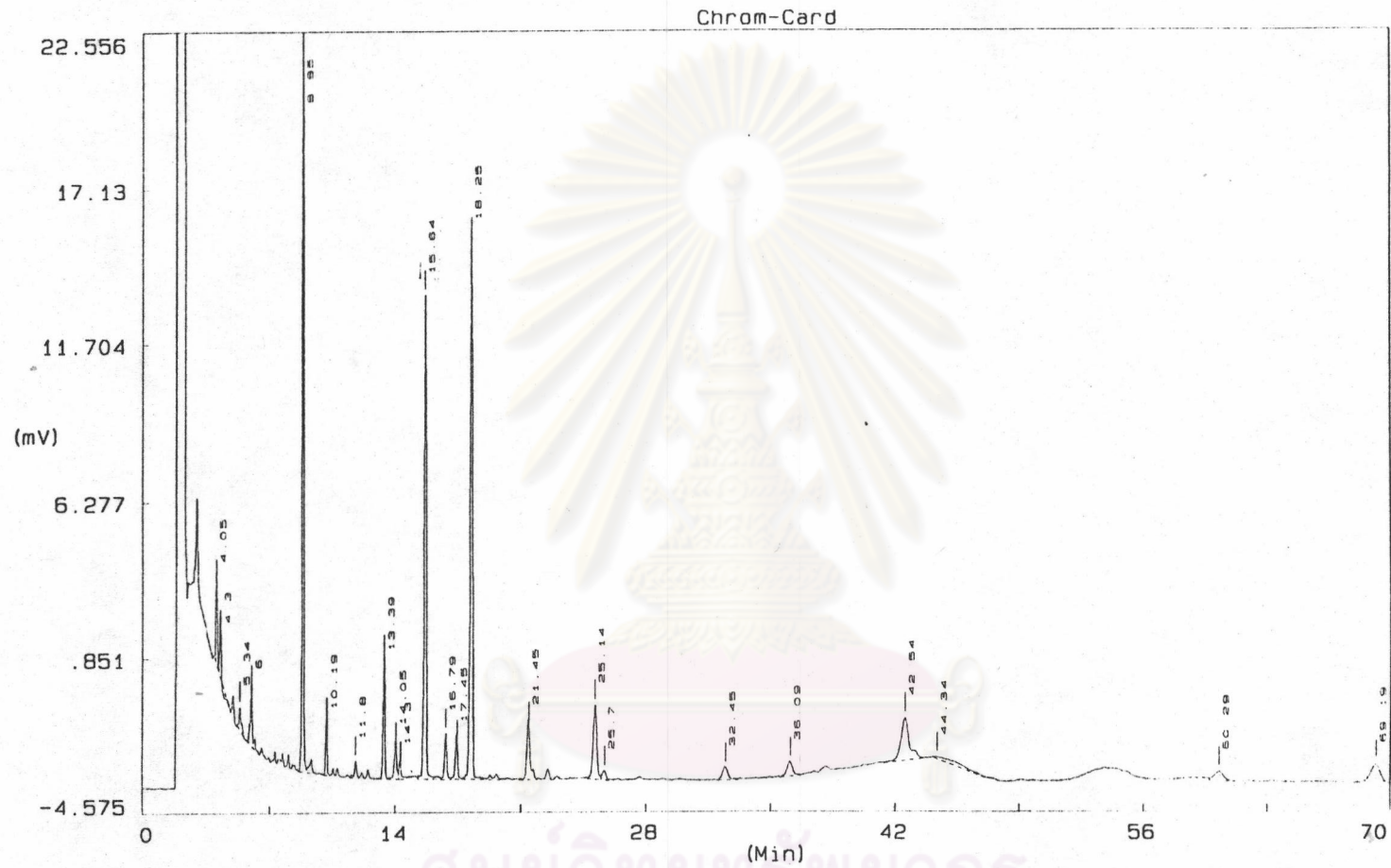
Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 05-02-86 11:46:49 Printed : 05-03-86 09:07
 GC Method : 0

Sample # : 2 Channel : Channel #1
 Sample ID : fa5 Chromatogram : fa1
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Peak Identification Error !!!

S.A.	I.S.	X.F.			
1.0000	1.0000	1.0000			
Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %	
4.05	0.375	175523	12: 0	1.986	
4.30	0.398	94625		1.070	
5.00	0.463	41865		0.474	
5.35	0.495	58231		0.659	
6.00	0.556	185746	14: 0	2.101	
6.60	0.611	27606	14: 1	0.312	
7.30	0.676	25288	15: 0	0.286	
7.75	0.718	39125		0.443	
8.05	0.745	25481	15: 1	0.288	
8.35	0.773	18061		0.204	
8.85	0.819	1821322	16: 0	20.605	
9.35	0.866	24725	16: 1	0.280	
10.20	0.944	152035		1.720	
10.80	1.000	18185	17: 0	0.206	
11.80	1.093	53420		0.604	
12.15	1.125	15453		0.175	
12.50	1.157	26112		0.295	
13.40	1.241	339567	18: 0	3.842	
14.05	1.301	128588	18: 1	1.455	
14.30	1.324	53585		0.606	
15.05	1.394	30078		0.340	
15.65	1.449	1388260	18: 2	15.705	
16.80	1.556	147238	19: 0	1.666	
17.45	1.616	140683		1.592	
18.25	1.690	1735569	18: 3	19.635	
19.65	1.819	17819		0.202	
21.45	1.986	277994	20: 0	3.145	
22.55	2.088	41851	20: 1	0.473	
25.15	2.329	390463		4.417	

Sample : fa5
 Analysed : 02-05-86 11: 46: 49

Filename : FA1.DAT
 Printed : 05-03-1986 09: 03: 00

รูปที่ ก.9 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A5

ตารางที่ ก.14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A6

Chrom-Card Custom Report

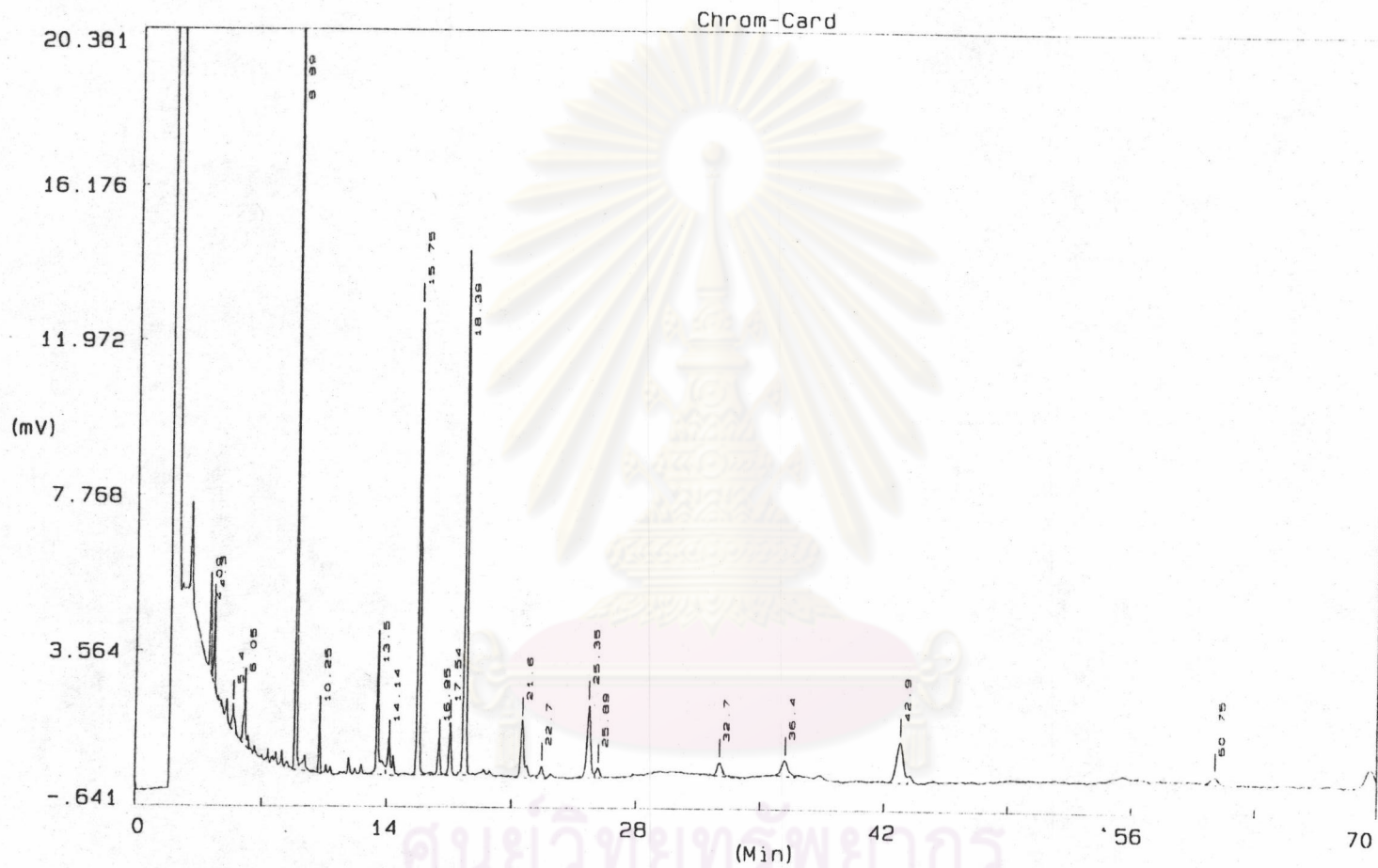
Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 05-02-86 14:26:44 Printed : 05-03-86 09:07
 GC Method : 0

Sample # : 3 Channel : Channel #1
 Sample ID : fa6 Chromatogram : fa2
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Time reference peak not located !!!
 !!! Warning Peak Identification Error !!!
 !!! Warning Internal Standard not located !!!

S.A.	I.S.	X.F.	Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
1.0000	1.0000	1.0000					
			4.10	0.000	133916		2.134
			4.30	0.000	105537		1.682
			5.05	0.000	32962		0.525
			5.40	0.000	55988		0.892
			6.05	0.000	144249		2.299
			6.60	0.000	17959		0.286
			7.35	0.000	17035		0.271
			7.60	0.000	19235		0.307
			7.80	0.000	16080	15:1	0.256
			8.10	0.000	20766		0.331
			8.90	0.000	1341155		21.371
			9.40	0.000	17299		0.276
			10.25	0.000	110934		1.768
			11.90	0.000	29204		0.465
			12.60	0.000	17007		0.271
			13.50	0.000	338642	18:0	5.396
			14.15	0.000	135914	18:1	2.166
			15.75	0.000	991348	18:1	15.797
			16.95	0.000	87358	19:0	1.392
			17.55	0.000	123679		1.971
			18.40	0.000	1234701		19.674
			19.45	0.000	20880		0.333
			21.60	0.000	214631	20:0	3.420
			22.70	0.000	42875	20:1	0.683
			23.25	0.000	21827		0.348
			25.35	0.000	294954		4.700
			25.90	0.000	36929		0.588

Sample : fa6

Analysed : 02-05-86 14: 26: 44

Filename : FA2.DAT

Printed : 05-03-1986 09: 02: 34

รูปที่ ก.10 โคโรมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A6

ตารางที่ ก.15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A7

Chrom-Card Custom Report

Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 05-02-86 15:38:41 Printed : 05-03-86 09:08
 GC Method : 0

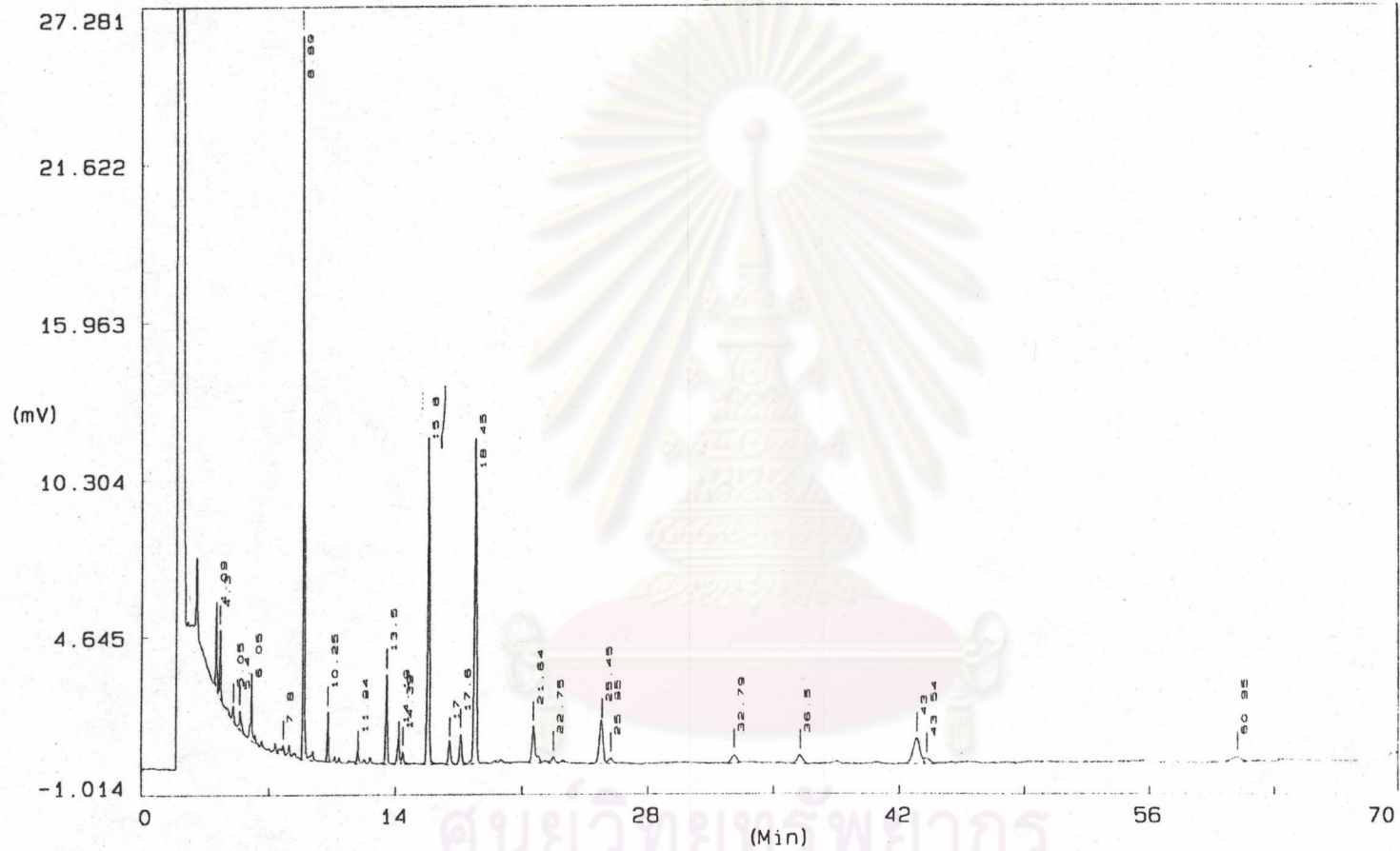
Sample # : 4 Channel : Channel #1
 Sample ID : fa7 Chromatogram : fa3
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Time reference peak not located !!!
 !!! Warning Peak Identification Error !!!
 !!! Warning Internal Standard not located !!!

S.A.	I.S.	X.F.	Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
1.0000	1.0000	1.0000					
			4.10	0.000	123905		2.412
			4.30	0.000	129011		2.511
			5.05	0.000	31119		0.606
			5.40	0.000	43380		0.844
			6.05	0.000	124465		2.423
			6.60	0.000	15074		0.293
			7.35	0.000	16996		0.331
			7.80	0.000	34097	15:1	0.664
			8.15	0.000	23440		0.456
			8.45	0.000	16614		0.323
			8.90	0.000	1139430	16:0	22.178
			9.40	0.000	20819	16:1	0.405
			10.25	0.000	88652	17:0	1.726
			11.95	0.000	33764		0.657
			12.60	0.000	16485		0.321
			13.50	0.000	208988	17:1	4.068
			14.20	0.000	74712	18:0	1.454
			14.40	0.000	32079		0.624
			15.80	0.000	826421	18:1	16.085
			17.00	0.000	75300	19:0	1.466
			17.60	0.000	92270		1.796
			18.45	0.000	1024967	19:1	19.950
			19.85	0.000	21671		0.422
			21.65	0.000	169587	20:0	3.301
			22.75	0.000	27362	20:1	0.533
			25.45	0.000	223973		4.359
			25.95	0.000	25945		0.505

Chrom-Card

Sample : fa.7

Analysed : 02-05-86 15: 38: 41

Filename : FA3.DAT

Printed : 05-03-1986 09: 01: 59

รูปที่ ก.11 โคโรมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A7

ตารางที่ ก.16 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของกรดไขมัน สำหรับสาร A8

Chrom-Card Custom Report

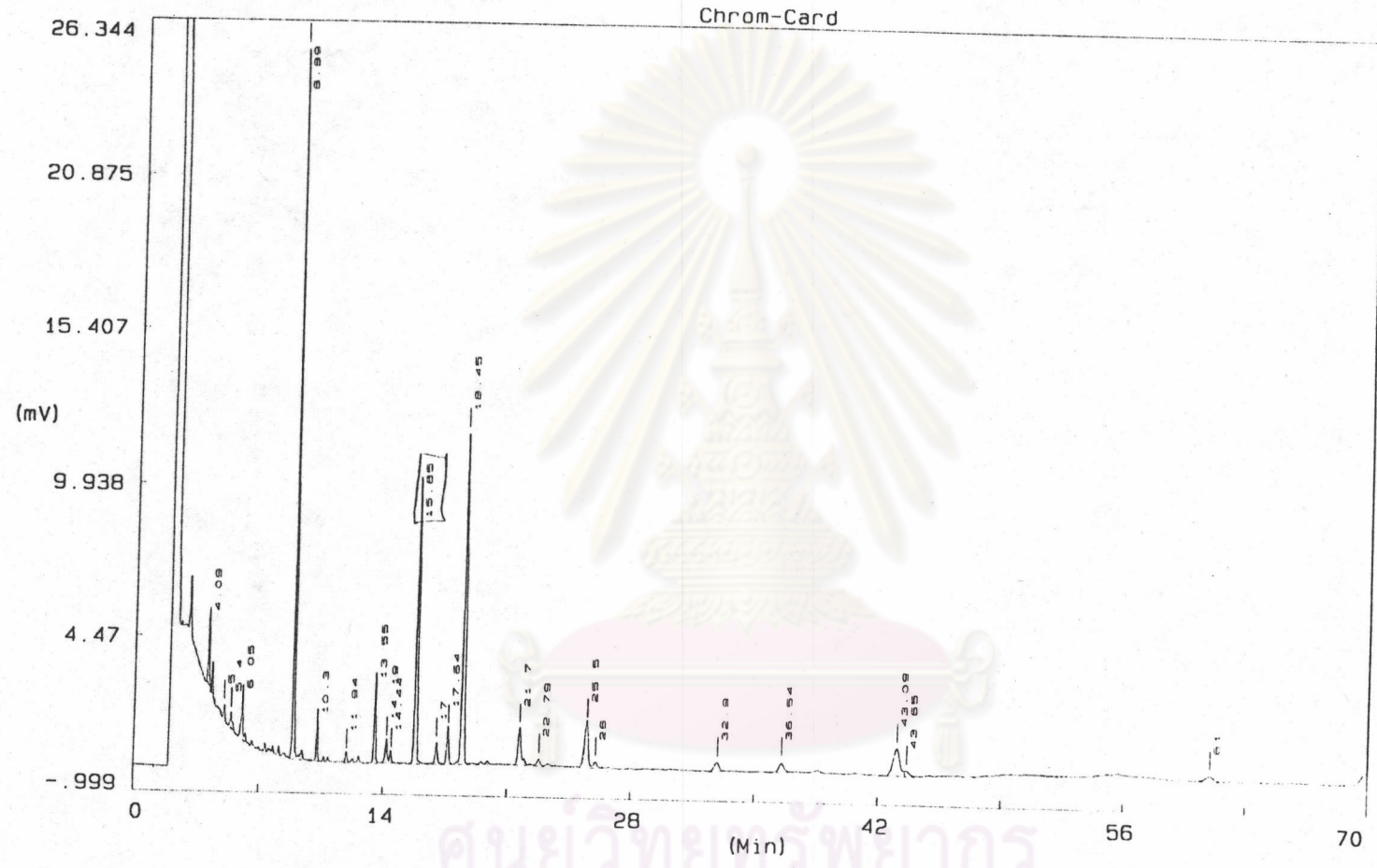
Operator ID : Company Name :
 Method Name : ester Method File : ESTER.MTH
 Analysed : 05-02-86 16:50:54 Printed : 05-03-86 09:08
 GC Method : 0

Sample # : 5 Channel : Channel #1
 Sample ID : fa8 Chromatogram : fa4
 Analysis Type : Unknown Calc. Method : Internal STD

Calib. method : using 'Response Factors'

!!! Warning Time reference peak not located !!!
 !!! Warning Peak Identification Error !!!
 !!! Warning Internal Standard not located !!!

S.A.	I.S.	X.F.	Retention Time (Min)	Rel. Ret. Time	Area (Counts)	Component Name	Area %
1.0000	1.0000	1.0000					
			4.10	0.000	144555		2.977
			5.00	0.000	26944		0.555
			5.40	0.000	36099		0.743
			6.05	0.000	117039		2.410
			8.90	0.000	1117487		23.013
			10.30	0.000	93189		1.919
			11.95	0.000	27997		0.577
			12.65	0.000	17299		0.356
			13.55	0.000	206496		4.253
			14.20	0.000	69886		1.439
			14.45	0.000	26798		0.552
			15.85	0.000	799077		16.456
			17.00	0.000	66156		1.362
			17.65	0.000	108654		2.238
			18.45	0.000	1050038		21.624
			21.70	0.000	168784		3.476
			22.80	0.000	32238		0.664
			25.50	0.000	246139		5.069
			26.00	0.000	28396		0.585
			32.90	0.000	59692		1.229
			36.55	0.000	65991		1.359
			43.10	0.000	259028		5.334
			43.65	0.000	34014		0.700
			61.00	0.000	53816		1.108

Sample : fa8

Analysed : 02-05-86 16:50:54

Filename : FA4.DAT

Printed : 05-03-1986 07:51:57

รูปที่ ก.12 โครมาโตแกรมแสดงองค์ประกอบของกรดไขมันสำหรับสาร A8

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการคำนวณ

ข.1 การหาปริมาณกรดไขมันเล็อกจากการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง Gas Chromatography (G.C.)
ตัวอย่างในการคำนวณ

ตัวอย่างสารสกัด A5 การทำ Esterification น้ำหนักสารสกัด 40 มิลลิกรัม เติม
สาร internal standard (C19:0 2000 ppm) 0.2 มิลลิลิตร ทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง G.C.
ได้พื้นที่ได้กราฟ

C 18:2 (กรดไขมันเล็ก)	=	1388260	
C 19:0 (internal standard)	=	147238	
จาก C 19:0 ปริมาตร 1000 มิลลิลิตร น้ำหนักสาร	=	2000	มิลลิกรัม
C 19:0 ปริมาตร 0.2 มิลลิลิตร น้ำหนักสาร	=	2000*0.2/1000	
	=	0.4	มิลลิกรัม
C 19:0 พื้นที่ 147238 มีสาร	=	0.4	มิลลิกรัม
C 18:2 พื้นที่ 1388260 มีสาร	=	0.4*1388260/147238	
	=	3.771	มิลลิกรัม
สารสกัด 40 มิลลิกรัม มีกรดไขมันเล็ก	=	3.771	มิลลิกรัม
สารสกัด 1 มิลลิกรัม มีกรดไขมันเล็ก	=	3.771*1000/40	
	=	94.29	มิลลิกรัม

ข.2 การสกัดในเครื่องสกัดแบบ batch ระดับปฏิบัติการ
ตัวอย่างในการคำนวณ

การสกัดที่ภาวะกวน อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เวลา 15 นาที น้ำหนักดอก
คำฝอย 10 กรัม เอทานอลร้อยละ 95 โดยน้ำหนัก 250 มิลลิลิตร นำสารละลายที่สกัดได้
ระเหยจนแห้ง ได้น้ำหนักสารสกัด 1.868 กรัม น้ำหนักกรดไขมันเล็ก 0.176 กรัม

ปริมาณร้อยละสารสกัดในดอกคำฝอย	=	1.868*100 / 10
	=	18.68

$$\begin{aligned}
 \text{ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกในดอกคำฝอย} &= 0.176 \cdot 100 / 10 \\
 &= 1.76 \\
 \text{ความเข้มข้นของกรดไลโนเลอิกในสารละลาย} &= 0.176 \cdot 100 / 250 \\
 &= 0.704 \text{ กรัมต่อลิตร}
 \end{aligned}$$

ข.3 การศึกษาผลของเวลา และอุณหภูมิในการสกัด

ตัวอย่างในการคำนวณ

น้ำหนักดอกคำฝอย 5 กรัม สกัดด้วยเอทานอลร้อยละ 95 500 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 78 องศาเซลเซียส เวลาสกัด 15 นาที นำสารละลายที่สกัดได้ระเหยจนแห้ง ซึ่งน้ำหนักได้ 1.437 กรัม น้ำหนักกรดไลโนเลอิก 0.136 กรัม

$$\begin{aligned}
 \text{ปริมาณร้อยละสารสกัดในดอกคำฝอย} &= 1.437 \cdot 100 / 5 \\
 &= 28.74 \\
 \text{ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกในดอกคำฝอย} &= 0.136 \cdot 100 / 5 \\
 &= 2.71 \\
 \text{ความเข้มข้นของกรดไลโนเลอิกในสารละลาย} &= 0.136 \cdot 1000 / 500 \\
 &= 0.271 \text{ กรัมต่อลิตร}
 \end{aligned}$$

ข.4 การศึกษาอัตราส่วนน้ำหนักดอกคำฝอยต่อปริมาตรตัวทำละลาย

ตัวอย่างในการคำนวณ

น้ำหนักดอกคำฝอย 5 กรัม เวลาสกัด 15 นาที ที่อุณหภูมิ 78 องศาเซลเซียส ตัวทำละลายเอทานอลร้อยละ 95 ปริมาตร 500 มิลลิลิตร น้ำหนักสารสกัดได้ 1.557 กรัม น้ำหนักกรดไลโนเลอิก 0.166 กรัม

$$\begin{aligned}
 \text{ความหนาแน่นดอกคำฝอย} &= 1165.8 \text{ กรัมต่อลิตร} \\
 \text{ปริมาณร้อยละสารสกัดในดอกคำฝอย} &= 1.557 \cdot 100 / 5 \\
 &= 31.15 \\
 \text{ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกในดอกคำฝอย} &= 0.166 \cdot 100 / 5 \\
 &= 3.31
 \end{aligned}$$

ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกได้ทั้งหมดในดอกคำฝอย = 4.25 (จาก Soxhlet Apparatus)

ความเข้มข้นของกรดไลโนเลอิก = $0.166 * 1000 / 500$

= 0.33 กรัมต่อลิตร

ความเข้มข้นของกรดไลโนเลอิกที่เหลือในดอกคำฝอย = $(4.25 - 3.31) * 1165.8 / 100$

= 10.96 กรัมต่อลิตร

ข.5 การสกัดในเครื่องสกัดขนาดนำร่อง

ตัวอย่างในการคำนวณ

น้ำหนักดอกคำฝอย 500 กรัม เวลาสกัด 120 นาที ที่อุณหภูมิประมาณ 78

องศาเซลเซียส ตัวทำละลายเอทานอลร้อยละ 95 ปริมาตร 5 ลิตร เก็บตัวอย่างสารละลาย

สกัด ครั้งละ 100 มิลลิลิตร

ทำการระเหยจนแห้ง ซึ่งน้ำหนักสารสกัด วิเคราะห์ปริมาณกรดไลโนเลอิก

ที่เวลา 15 นาที น้ำหนักกรดไลโนเลอิก = 0.245 กรัม

ที่เวลา 30 นาที น้ำหนักกรดไลโนเลอิก = 0.354 กรัม

ที่เวลา 60 นาที น้ำหนักกรดไลโนเลอิก = 0.375 กรัม

ที่เวลา 120 นาที น้ำหนักกรดไลโนเลอิก = 0.411 กรัม

ความเข้มข้นกรดไลโนเลอิกในถังสกัด ที่ 15 นาที = $0.245 * 1000 / 100$

= 2.45 กรัมต่อลิตร

ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกในดอกคำฝอย ที่ 15 นาที = $2.45 * 4.5 * 100 / 500$

= 2.21

ความเข้มข้นกรดไลโนเลอิกในถังสกัด ที่ 30 นาที = $0.354 * 1000 / 100$

= 3.54 กรัมต่อลิตร

ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกในดอกคำฝอย ที่ 30 นาที = $(3.54 * 4.4 + 0.245) * 100 / 500$

= 3.16

ความเข้มข้นกรดไลโนเลอิกในถังสกัด ที่ 60 นาที = $0.375 * 1000 / 100$

= 3.75 กรัมต่อลิตร

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกในดอกคำฝอย ที่ 60 นาที} &= \frac{(3.75*4.3+0.245+0.354)*100}{500} \\ &= 3.34 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ความเข้มข้นกรดไลโนเลอิกในถังสกัด ที่ 120 นาที} &= 0.411*1000/100 \\ &= 4.11 \text{ กรัมต่อลิตร} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณร้อยละกรดไลโนเลอิกในดอกคำฝอย ที่ 120 นาที} \\ &= \frac{(4.11*4.1+0.245+0.354+0.375+0.40)*100}{500} \\ &= 3.65 \end{aligned}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

เรืออากาศเอก ยุทธนา สูงสุมาลย์ เกิดเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2507 ที่
จังหวัดอุดรธานี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเคมีฟิสิกส์ ภาควิชาเคมี
โรงเรียนนายเรืออากาศ ในปีการศึกษา 2531 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร-
มหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2535

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย